

П Р А В И Л А

за

категоризация на клиентите на "Делтасток" АД

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящите Правила за категоризация на клиентите на "Делтасток" АД („Правилата“) са разработени на основание и в съответствие с разпоредбите на § 1, т. 9, т. 10 и т. 11, Приложението към § 1, т. 10, чл. 89, във връзка с чл. 68 и чл. 69, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ), и чл. 45 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (Делегиран регламент 2017/565), и са съобразени с изискванията на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (MiFID II) и в частност с чл. 4, параграф 1, т. 9, т. 10 и т. 11, Приложение II и чл. 30.

2. Правилата регулират извършването на категоризацията на клиентите на "Делтасток" АД и реда за промяната ѝ.

Категоризацията се извършва с оглед защитата и упражняването правата на клиентите, предвидени в ЗПФИ, Делегиран регламент 2017/565 и другите приложими национални и Общностни нормативни актове и вътрешно дружествените актове, а също и договорните отношения между страните.

3. Правилата, в тяхната актуална версия, са налични и свободно достъпни на интернет сайта на "Делтасток" АД (www.deltastock.com) и в офиса на инвестиционния посредник.

Правилата не са част от договора между клиента и "Делтасток" АД, нито от приложимите общи условия, а са самостоятелен документ. "Делтасток" АД предоставя на клиента Правилата, ведно с другите документи, с които той трябва да се запознае преди подписването на договора.

II. КАТЕГОРИИ КЛИЕНТИ

4. По смисъла на Правилата и приложимото законодателство клиент е физическо или юридическо лице, на което "Делтасток" АД предоставя инвестиционни или допълнителни услуги.
5. По смисъла на Правилата и приложимото законодателство професионален клиент е клиент, който притежава опит, знания и умения, за да взема самостоятелно инвестиционни решения и правилно да оценява рисковете, свързани с инвестирането, и който отговаря на следните критерии:

- а)** лица, за които се изисква издаването на лиценз за извършването на дейност на финансовите пазари или чиято дейност на тези пазари е регулирана по друг начин от националното законодателство на държава членка, независимо от това дали е съобразено с директива на Съюза, както и лица, получили разрешение за извършване на тези дейности или по друг начин регулирани от законодателството на трета държава, както следва:
- кредитни институции;
 - инвестиционни посредници;
 - други финансови институции, които подлежат на лицензиране или се регулират по друг начин;
 - застрахователни дружества;
 - предприятия за колективно инвестиране и техните управляващи дружества;
 - пенсионни фондове и пенсионноосигурителните дружества;
 - лица, които търгуват по занятие за собствена сметка със стоки или стокови деривати;
 - местни дружества;
 - други институционални инвеститори.
- б)** големи предприятия, които отговарят поне на две от следните условия:
- балансово число - най-малко левовата равностойност на 20 000 000 евро;
 - чист оборот - най-малко левовата равностойност на 40 000 000 евро;
 - собствени средства - най-малко левовата равностойност на 2 000 000 евро.
- в)** национални и регионални органи на държавната власт, държавни органи, които участват в управлението на държавния дълг, централни банки, международни и наднационални институции като Световната банка, Международния валутен фонд, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка, и други подобни международни организации.
- г)** други институционални инвеститори, чиято основна дейност е инвестиране във финансови инструменти, включително лица, които извършват секюритизация на активи или други сделки за финансиране.
- б.** По смисъла на Правилата и приложимото законодателство приемлива насрещна страна е инвестиционен посредник, кредитна институция, застрахователно дружество, колективна инвестиционна схема, управляващо дружество,

пенсионноосигурително дружество, пенсионен фонд, други финансови институции, които имат лиценз или са регулирани от законодателството на Европейския съюз и на държавите членки, националните правителства, държавни органи, които управляват държавен дълг, централни банки и международни институции, както и такива лица от трети държави, спрямо които се прилагат изисквания, еквивалентни на изискванията на законодателството на Европейския съюз.

За приемливи насрещни страни могат да се считат и други лица, които отговарят на определените с чл. 71 от Делегиран регламент 2017/565 изисквания, включително лица от трети държави, както следва: предприятия, попадащи в категория клиенти, които следва да бъдат разглеждани като професионални клиенти в съответствие с чл. 5, букви "а", "б" и "в" от Правилата.

В случай на нареждане на клиент, който е лице от друга юрисдикция, "Делтасток" АД отчита дали клиентът е определен като приемлива насрещна страна съгласно законодателството на държавата, в която клиентът е установен.

7. По смисъла на Правилата и приложимото законодателство непрофесионален клиент е клиент, който не е определен като професионален клиент или като приемлива насрещна страна.
8. Независимо от разпоредбите на чл. 5, чл. 6 и чл. 7:
 - а) всеки непрофесионален клиент може изрично да поиска да бъде смятан за професионален клиент, ако отговаря на определените в чл. 12 критерии;
 - б) всеки непрофесионален клиент - предприятие може изрично да поиска да бъде третиран като приемлива насрещна страна;
 - в) всеки професионален клиент може изрично да поиска да бъде смятан за непрофесионален клиент;
 - г) всеки професионален клиент - предприятие може изрично да поиска да бъде третиран като приемлива насрещна страна;
 - д) всяка приемлива насрещна страна може изрично да поиска да бъде третирана като професионален или непрофесионален клиент изцяло или за конкретна сделка;
 - е) "Делтасток" АД може по собствена инициатива да счете професионален клиент за непрофесионален или да счете приемлива насрещна страна за професионален или непрофесионален клиент.

III. ПРАВА НА ОТДЕЛНИТЕ КАТЕГОРИИ КЛИЕНТИ И ОГРАНИЧЕНИЯ НА РАВНИЩЕТО НА ЗАЩИТА НА ОТДЕЛНИТЕ КАТЕГОРИИ КЛИЕНТИ

9. Когато в националните или Общностните нормативни актове договорът, общите условия, приложими към него, и правилата, политиките, процедурите и другите вътрешни актове на "Делтасток" АД:
 - а) се регламентират права и задължения за клиентите, без изрично да се посочва, че те касаят дадена категория клиенти (например професионални, непрофесионални клиенти или приемливи насрещни страни), то тези права и задължения касаят в еднаква степен всяка една от трите категории клиенти;
 - б) се регламентират права и задължения, като изрично се посочва, че те касаят дадена категория клиенти (например непрофесионални клиенти), то тези права и задължения няма да се отнасят за останалите две категории - (професионални клиенти и приемливи насрещни страни), а само за тази, която е изрично посочена;
 - в) изрично е предвидено, че някои разпоредби, респективно регламентираните с тях права и задължения, няма да се отнасят за дадена категория клиенти (например приемливите насрещни страни), то тези права и задължения ще касаят останалите две категории (непрофесионални и професионални клиенти), но не и тази, която е изрично изключена от тях.
10. Нормативно определеното равнище на защита на отделните категории клиенти е различно.

Най-високо е равнището на защита при непрофесионалните клиенти. По отношение на тях, освен общите разпоредби, касаещи всички клиенти, се прилагат и нарочни разпоредби, изрично предвидени в ЗПФИ (като чл. 73, ал. 2, чл. 74, ал. 2, чл. 78, ал. 5, чл. 78, ал. 7, чл. 82, ал. 3, чл. 84, ал. 2, чл. 95, ал. 1 и други), в Делегиран регламент 2017/565 (чл. 44, пар. 4, буква "д", чл. 48, пар. 3, чл. 54, пар. 2, чл. 57, буква "е", чл. 62, пар. 2, чл. 65, пар. 4, чл. 66, пар. 9, чл. 67, пар. 1, буква "в" и други) и в други национални или Общностни нормативни актове.

Средно е равнището на защита при професионалните клиенти. По отношение на тях важат общите разпоредби, касаещи всички клиенти, като почти няма нарочни разпоредби, които да касаят само тях. Най-голямото ограничение на равнището на защита при професионалните клиенти е, че съгласно чл. 77г, ал. 2 от Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) Фондът за компенсиране на инвеститорите не им изплаща компенсация.

Най-ниско е равнището на защита при приемливите насрещни страни. В разпоредбата на чл. 89, ал. 1 от ЗПФИ изрично е предвидено, че инвестиционен посредник, който извършва инвестиционни услуги по чл. 6, ал. 2, т. 1, 2 и 3 от

ЗПФИ, какъвто е и "Делтасток" АД, може да извършва или да сключва сделки с приемлива насрещна страна, без да спазва изискванията по чл. 70, чл. 71, ал. 1, чл. 72, 73, 74, 77, 78, 82, 84, 85, 86 и 87 от ЗПФИ по отношение на конкретните нареждания или съответната допълнителна услуга, пряко свързана с тези нареждания. Вън от това, когато приемливата насрещна страна попада в обхвата на чл. 77г, ал. 2 от ЗППЦК, Фондът за компенсиране на инвеститорите не ѝ изплаща компенсация.

11. Всеки клиент, без значение на категорията си, има право да иска различна категоризация. Това право не е ограничено до който и да е от етапите, в който се намират договорните отношения между клиента и "Делтасток" АД.

Ако клиент с по-високо равнище на защита иска да бъде третиран като друга категория клиент, която е с по-ниско равнище на защита (например непрофесионален клиент поиска да бъде третиран като професионален), то той трябва да се откаже от някои от защитите, дадени съгласно нормативно определените правила за извършване на стопанска дейност. Всеки такъв отказ от защитата, дадена съгласно Правилата, се счита за валиден само ако адекватната оценка на експертизата, опита и знанията на клиента, предприета от "Делтасток" АД, дава достатъчно гаранции, предвид естеството на планираните сделки или услуги, че клиентът е в състояние да взема инвестиционни решения и да поема рисковете, свързани с конкретните сделки и услуги. По отношение на клиент, който не е физическо лице, се извършва оценка на лицата, които управляват и представляват клиента или които имат право да извършват съответните сделки от негово име и за негова сметка.

Ако непрофесионален клиент поиска да бъде третиран като професионален клиент, то "Делтасток" АД може да се съгласи на промяната в категоризацията само ако са изпълнени съответните критерии и процедурата, упоменати по-долу. За тези клиенти обаче не се приема, че притежават знания и опит на пазара, сравними с тези на лицата по чл. 5.

12. Непрофесионални клиенти, включително органи от публичния сектор, публични органи на местната власт, общини и частни индивидуални инвеститори, които са различни от тези, упоменати в чл. 5, имат право да поискат да бъдат третирани като професионални клиенти, ако са изпълнени поне два от следните идентификационни критерия:
 - а) през предходните 4 тримесечия лицето е сключвало средно за тримесечие по 10 сделки със значителен обем на съответен пазар;
 - б) стойността на инвестиционния портфейл на лицето, който включва финансови инструменти и парични депозити, е повече от левовата равностойност на 500 000 евро;

- в) лицето работи или е работило във финансовия сектор не по-малко от една година на длъжност, която изисква познания относно съответните сделки или услуги.
- 13. Всяко лице, определено като приемлива насрещна страна, може изрично да поиска да не се третира за такава изцяло или за конкретна сделка.
- 14. Професионалните клиенти следва да информират "Делтасток" АД за всяка промяна, която може да доведе до промяна в тяхната категоризация.

Приемливите насрещни страни, определени за такива на основание чл. 71 от Делегиран регламент 2017/565, следва да информират "Делтасток" АД за всяка промяна, която може да доведе до промяна в тяхната категоризация.

В случай че инвестиционният посредник установи, че даден клиент е престанал да отговаря на условията, при които е категоризиран като професионален клиент или приемлива насрещна страна, предприема необходимите мерки за отразяване на промяната и промяна на категоризацията.

- 15. "Делтасток" АД предупреждава клиентът с по-високо равнище на защита, който иска да бъде третиран като друга категория клиент, която е с по-ниско равнище на защита (например непрофесионален клиент поиска да бъде третиран като професионален), че след промяната на категоризацията му, клиентът няма да има право да се възползва от по-високото равнище на защита, от което се е ползвал до промяната.

IV. ПРОЦЕДУРА ПО ПЪРВОНАЧАЛНА КАТЕГОРИЗАЦИЯ НА КЛИЕНТИ

- 16. "Делтасток" АД е длъжно преди сключване на договор с нов клиент или започване по друг начин на търговски взаимоотношения с клиент, да извърши категоризация на клиента, като прилага критериите, заложи в ЗПФИ, Делегиран регламент 2017/565 и настоящите Правила.
- 17. Категоризацията на клиенти се извършва в следните три категории: непрофесионален клиент, професионален клиент и приемлива насрещна страна.
- 18. Категоризацията на клиенти от "Делтасток" АД се извършва служебно въз основа на събраната информация, при подаването на заявката за откриване на сметка за търговия и критериите в Правилата.

Категоризацията се извършва по време на подаването и обработването на заявката за откриване на сметка за търговия и преди сключването на договора.

Клиентът се уведомява на траен носител за категоризацията, а също така и за правото му да поиска промяна в категорията, както и че това ще доведе до промяна в равнището на защита, което му е осигурено, съгласно нормативните и договорни разпоредби, и в частност в неговото ограничаване при промяна от категория с по-високо към категория с по-ниско равнище на защита.

19. "Делтасток" АД определя категорията на клиента в следната последователност:
 - а) проверява се дали клиентът отговаря на критериите за приемлива насрещна страна и ако отговаря - се определя за такава;
 - б) ако клиентът не отговаря на критериите за приемлива насрещна страна, се проверява дали той отговаря на критериите за професионален клиент и ако отговаря - се определя за такъв;
 - в) ако клиентът не отговаря на критериите за професионален клиент, той се определя за непрофесионален клиент.
20. "Делтасток" АД може по собствена инициатива при първоначалната категоризация или в по-късен етап да третира клиента по следния начин:
 - а) да счете клиент, който в противен случай би бил класифициран като приемлива насрещна страна, за професионален или непрофесионален клиент;
 - б) да счете клиент, който в противен случай би бил класифициран като професионален клиент, за непрофесионален клиент.
21. Клиентът има право, след като види първоначалната си служебна категоризация, още при подаването на заявката, преди подписването на договора за търговия с финансови инструменти, сам изрично да поиска смяна на категорията си, съобразно допустимите варианти, предвидени в **чл. 8** от Правилата.
22. "Делтасток" АД преценява дали, с оглед събраната информация, клиентът отговаря на нормативно заложените критерии и:
 - а) ако клиентът отговаря - инвестиционният посредник уважава искането му;
 - б) ако клиентът не отговаря - инвестиционният посредник мотивирано му отказва смяната на категоризацията.

"Делтасток" АД има право да не се съгласи с предложената промяна на категоризацията, дори клиентът да отговаря на критериите.
23. Категорията на клиента се определя на база първоначално извършената служебна категоризация, ако клиентът не е поискал промяна или на база уваженото от

"Делтасток" АД изрично искане от страна на клиента за промяна на категоризацията.

V. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРОМЯНА НА КАТЕГОРИЗАЦИЯТА НА КЛИЕНТА

24. Категоризацията на клиент, определен като приемлива насрещна страна, може да бъде променена въз основа на изрично писмено искане от страна на клиента и съгласие от страна на "Делтасток" АД за това.

Ако клиентът в този случай не е поискал изрично да бъде третиран като непрофесионален клиент, то същият ще бъде третиран от "Делтасток" АД като професионален клиент.

Съгласно искането на клиента промяната на категоризацията може да се отнася за една или повече инвестиционни услуги или сделки, или за един или повече видове сделки или продукти.

"Делтасток" АД има право да не се съгласи с предложената промяна на категоризацията.

25. В случай, че клиент, определен като професионален клиент, прецени, че не може правилно да оцени и управлява рисковете, свързани с инвестирането във финансови инструменти, и пожелае спрямо него да бъдат прилагани правилата, осигуряващи по-високо равнище на защита, която се осигурява за непрофесионалните клиенти, то същият може по всяко време от действие на договора да направи изрично писмено искане да бъде третиран като непрофесионален клиент за част или всички услуги в обхвата на ЗПФИ, предоставяни от "Делтасток" АД.
26. В случаите по чл. 24 и чл. 25 по-горе "Делтасток" АД предупреждава клиента, че промяната на класификацията може да доведе до отпадане на специални договорни преимущества, предоставяни само на професионални клиенти и/или приемливи насрещни страни (ако такива преимущества са уговорени в договора му).
27. В случаите по чл. 24 и чл. 25 по-горе "Делтасток" АД и клиентът сключват писмено споразумение или формализират съгласието си по друг подходящ начин. Споразумението регламентира по-високото равнище на защита, което се предоставя на клиента с новата категоризация, а също така определя дали новата категоризация ще се прилага за една или повече конкретни услуги или сделки или за един или повече типа продукти или сделки.

28. В случай че клиент, който е бил категоризиран като непрофесионален клиент прецени, че иска спрямо него да не бъдат прилагани правилата, осигуряващи по-високо равнище на защита на непрофесионалните клиенти, и иска да бъде третиран от "Делтасток" АД като професионален клиент, се спазва следната процедура:
- а) клиентът трябва да поиска писмено пред "Делтасток" АД да бъде третиран като професионален клиент общо или във връзка с определени инвестиционни услуги или сделки, или с определен вид сделки или инвестиционен продукт;
 - б) "Делтасток" АД е длъжен да предупреди в писмен вид клиента, че той няма да се ползва от съответната защита при предоставянето на услуги и извършването на дейности от инвестиционния посредник, както и от правото да бъде компенсирани от Фонда за компенсиране на инвеститорите във финансови инструменти;
 - в) клиентът трябва да декларира в отделен документ, че е уведомен за последиците по буква "б";
 - г) преди да вземе решение клиентът да бъде третиран като професионален клиент, "Делтасток" АД трябва да предприеме необходимите действия, за да е сигурен, че клиентът отговаря на критериите по чл. 12 и на условията по чл. 29.
29. Преди да се съгласи да третира непрофесионалния клиент като професионален, "Делтасток" АД извършва оценка на клиента, за да установи дали той покрива поне два от критериите по чл. 12 и дали притежава знания и опит, които да му позволят да взема инвестиционни решения и да поема рисковете, свързани с конкретните сделки и услуги. При извършване на оценката "Делтасток" АД взема предвид следните обстоятелства:
- а) наличие на една или повече години опит от страна на клиента в банки или дружества от небанковия финансов сектор, при положение че задълженията му са били свързани с основната дейност на тези предприятия;
 - б) наличие на три или повече години опит в държавни институции или други публичноправни субекти, чиито основни функции включват управление и контрол на публични финансови активи или управление, контрол и инвестиране на парични средства по фондове, създадени с нормативен акт, или
 - в) наличие на квалификация и професионален опит, аналогични на заложените за лицата, които управляват дейността на кредитни или застрахователни институции според правото на Европейската Общност, включително опит на одитори, счетоводители, адвокати, преподаватели във висши учебни заведения и други, чиито професионален опит е пряко и преимуществено свързан с финансовия сектор.

В случаите, когато клиентът не е физическо лице, оценката се извършва по отношение на лицата, които управляват и представляват клиента или които имат право да извършват съответните сделки от негово име и за негова сметка.

"Делтасток" АД има право да не се съгласи с предложената промяна на категоризацията, дори клиентът да отговаря на критериите и условията за това.

30. В случаите, когато непрофесионален клиент, съгласно оценката по **чл. 29**, отговаря на критериите и условията за промяна на категоризацията на професионален, "Делтасток" АД и клиентът сключват писмено споразумение или формализират съгласието си по друг подходящ начин. Споразумението регламентира по-ниското равнище на защита, което се предоставя на клиента с новата категоризация, а също така определя дали новата категоризация ще се прилага за една или повече конкретни услуги или сделки или за един или повече типа продукти или сделки.

Споразумението задължително съдържа клауза, уреждаща правото на "Делтасток" АД да го прекрати едностранно без предизвестие в случай на отпадане на едно или няколко от обстоятелствата, на база на които е била променена категоризацията на клиента.

31. В случай че клиент, който е бил категоризиран като професионален клиент, прецени, че иска спрямо него да не бъдат прилагани правилата, осигуряващи по-високо равнище на защита, които действащото законодателство и договорите и вътрешните актове на "Делтасток" АД дават на професионалните клиенти, и иска да бъде третиран от "Делтасток" АД като приемлива насрещна страна, се спазва следната процедура:
- а) клиентът трябва да поиска писмено пред "Делтасток" АД да бъде третиран като приемлива насрещна страна общо или във връзка с определени инвестиционни услуги или сделки, или с определен вид сделки или инвестиционен продукт;
 - б) "Делтасток" АД е длъжен да предупреди в писмен вид клиента, че той няма да се ползва от съответната защита при предоставянето на услуги и извършването на дейности от инвестиционния посредник, от която би се ползвал като професионален клиент;
 - в) клиентът трябва да декларира в отделен документ, че е уведомен за последиците по **буква "б"**.

"Делтасток" АД има право да не се съгласи с предложената промяна на категоризацията.

32. В случаите по **чл. 31** "Делтасток" АД и клиентът сключват писмено споразумение или формализират съгласието си по друг подходящ начин. Споразумението регламентира по-ниското равнище на защита, което се предоставя на клиента с

новата категоризация, а също така определя дали новата категоризация ще се прилага за една или повече конкретни услуги или сделки или за един или повече типа продукти или сделки.

33. С оглед защита на интересите на непрофесионалните клиенти - физически лица, "Делтасток" АД няма да уважава искания от такива клиенти да бъдат третирани като приемливи насрещни страни.
34. Вън от горните случаи "Делтасток" АД има право по всяко време да предприеме по своя инициатива промяна на категоризацията на клиента, която води до прилагане на по-високо равнище на защита. В този случай "Делтасток" АД изпраща писмено мотивирано уведомление до клиента, че променя категоризацията му и спрямо него ще прилага правилата, осигуряващи по-високо равнище на защита, предвидени за новата категория клиенти. С писменото уведомление по този член "Делтасток" АД информира клиента също така, че едностранно прекратява без предизвестие споразумението за промяна на категоризацията между тях, ако има такава.

По гореуказания ред "Делтасток" АД може да предприеме служебна промяна на категорията на клиента, ако установи, че е отпаднало едно или няколко от обстоятелствата, на база на които е бил категоризиран при първоначалната категоризация или при последващата промяна на същата.

35. "Делтасток" АД уведомява всички свои клиенти за условията и критериите, по които ги определя като професионални или непрофесионални, както и за обстоятелствата, при които могат да бъдат определени като приемлива насрещна страна, като публикува настоящите Правила на интернет сайта си и ги разпространява по други подходящи способы в съответствие с изискванията на Общите условия и приложимото законодателство.

VI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

36. Служителите на "Делтасток" АД са длъжни служебно отново да категоризират съществуващите клиенти на инвестиционния посредник в съответствие с изискванията на MiFID II и да уведомят клиентите за новата категоризация.
37. Правилата са налични на български и английски език. При разминаване в текстовете на разпоредбите на двата езика, водещ е текстът на съответната разпоредба на български език. Подписвайки договора, клиентът декларира, че се съгласява, че ще ползва Правилата на един от двата налични езика и няма да изисква превод на език, различен от посочените в настоящата разпоредба.

38. "Делтасток" АД извършва периодичен преглед на Правилата, най-малко веднъж годишно, както и при всяка съществена промяна. "Делтасток" АД следи за ефикасността на Правилата и в случай на установени недостатъци ги отстранява, включително чрез актуализацията им.
39. Настоящият документ е приет от Управителния съвет на "Делтасток" АД на заседание, проведено на 16.05.2018 г. и е в сила от същата дата.

www.deltastock.com
e-mail: office@deltastock.com